

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukes M., Oppelk A. J. Daube G. L. és társánál és Hernd: Brünben: Stern M.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyitlert petitaora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Gazdasági közlemények.

II.

A burgonyát pusztító betegségek és állati ellenségek.

A mezőgazdasági statisztikának legújabb adatai igen szomorú képét tárják elénk a burgonyatermelést illetően. Sáros-, Szepes-, Liptó-, Abauj-, Gömör- és Árva megyében, melyek eddig a burgonyatermelésnek valódi fészkei voltak, ma már burgonyát alig termelnek. Még csak néhány évvel ezelőtt is az inség kényszerítette a vármegyék földműveléssel foglalkozó népét arra, hogy az emberi táplálékul oly kiválóan alkalmas burgonyának adják az első helyet a termelés keretében, ma pedig ott állnak a gazdák, hogy az inségtől való menekvés céljából a burgonya termeléssel teljesen felhagyjanak. S miért? mert a burgonyának növényi betegségei s állati ellenségei oly nagymérvű pusztítást visznek végbe az elültetett terményen, hogy burgonya szüretéről ugyszólván szó sem lehet. Pedig e bajon könnyen lehetne segíteni. Nem kell egyebet tenni, mint felvilágosítani a népet ama védekezési módokról, melyek segítségével a betegséget csirájában elfojthadják.

Vegyük pl. a burgonyavész. A burgonyavész, vagy tudományos nyelven Peronospora infestans nem egyéb, mint egy penészgomba, mely a levél sejtjei között vékony fonalak alakjában nő és elvonván

abból a tápanyagokat megfosztja ezáltal a gumókat a tápszerző szervektől s így a gumók elpusztulnak. Felismerhetjük a beteg növényt arról, hogy július, augusztus hónapokban a levelek szélein barnás, mája fekete színű foltok keletkeznek, melyek hamvas-szürke anyaggal vannak bevonva.

Ha meg akarjuk előzni e foltok fellépését, illetve a gomba-sporák elterjedését, már május hó végén hozzá kell látunk a védekezéshez, mely abban áll, hogy egy 1/2%-os rögálicz oldatot készítve, ahhoz 1—2 kg. meszet keverünk, s e folyadékkal a burgonya lombzatát megfecskenedezük kat. holdanként körülbelül 160—180 liter számítva. Egy hó mulva adjuk a második fecskendezést, s ha az időjárás nedves, ugy két-három hét mulva adjuk a harmadik fecskendezést. E háromszori permetezés alig tesz ki többet 5—6 frt. költségnél, különösen most, hogy a kékálicz előállításával a budapesti »Hungária« műtrágya, kénvas és vegyi ipari termékek gyára is foglalkozik, forgalomba bocsájtván a legjobb minőségű gáliczot.

Egy másik betegség az ugynevezett fonálbetegség, melynél az elvetett gumóból vékony fonálszerű hajtások keletkeznek, s ezek igen apró gumót nevelnek. Fajtaváltoztatás e betegség elharapozásának gátot vet.

Az állati ellenségek közül a cserebogár pajorja tesz nagy károkat. Ez ellen védekezési módul egyedül az szolgálhat, ha a bogarakat összeszedik a fákról kora reggel lerazzák s megsemmisítik. Igen természetes,

hogy sikeres eredmény ez eljárásról csak akkor várható, ha a szedést általánosan alkalmazzák.

A coloradó bogár, ez apró kis állatka szintén nagy pusztítást visz végbe burgonya ültetvényeinken s védekezni ellene szintén permetezéssel lehet és pedig leghelyesebben arzénecetsavas rézéleg és víz keverékével. 100 liter vízre egy kanálnyi teljesen eleget.

Végül a drótféreg álczája is rága e burgonya gumóját. A védekezés jó eredményre csakis összeszedés által vezethet.

Az alispán jelentése.

Vármegyénk közigazgatásának és az ezzel összefüggő ügyeknek állapotáról szóló jelentését a múlt évi szeptember hó 1-től ezen évi március hó végéig terjedő időszakra vármegyénk alispánja jelentését a megyei törvényhatósági közgyűlés elé a következőkben terjeszti elé:

A felnöttek közegészségi állapota, a tapasztalt száraz és enyhe időjárás mellett a lefolyt egész időszak alatt igen jó volt, ugyanígy, hogy ezen általános osztályzatot a perli és csáktornyai jársokban a múlt szeptemberben előfordult több váltóláz, tüdő-, gyomor és bélhurut, valamint Alsó-Lendván novemberben fellépett alhasi-hagymáz jár-

TÁRCZA.

Érdek ez az egész világ!

Nem hiszek én soha többet

Senkinek a világon . . .

Érdek ez az egész világ!

Mindenfelé — ezt látom.

Apát, anyát, leányt, fiut

Mind az érdek vezérel!

Szembe dicsér s a hát mögött,

Valamenyi becsmérel . . .

Érdek ma az egész világ!

Nincs barátság, szerelem:

Node se baj! hol van egy lány?

— Feleségül — elveszem!

Farkass Károly.

Egy kaczer asszony.

Irtá: Ifj. Oberschall Viktor.

(Vége.)

S a szép asszony merő kaczerságból hozzá simulott gyengédén s engedte magát a csuf ember által csökölgatni.

S mikor Orbán ki akart bontakozni karjai közül: a nő szorosán tartá őt.

A kigyó nem engedte el áldozatát: meg akarta őt egészen ölni. —

A mint Dálnokyné szemeit felemelé, tekintete férje szemeivel találkozott, ki a lugas bejáratánál mozdulatlanul és sápadtan állt. A következő pillanatban eltaszítá magától Orbánt s felkiáltott:

— Távozzék, nyomorult!

Orbán nem tudván mire vélni a dolgot, fölegyenesedett s megpillantá Dálnokyt.

Zavartan kalapját vette s távozni készült. Dálnoky még mindig mozdulatlanul állt és engedte őt távozni; mikor már Orbán eltűnt szemei elől, figyelemre sem méltatva nejt, lakosztályába vonult vissza; vacsoráját is oda hozatta.

A nap lenyugvóban volt s a fülemülék mélabus dalaiba vegyült az esti szellő lágy zenéje s a munkásnők éneke.

A szép asszony még mindig a lugasban ült, némán, mozdulatlanul. Szemei a semmiségbe meredtek, dult arca nagy belső vihart árult el. Beállta tettének egész súlyát; tudta, mi fog következni. Két embert tett ismét szerencsétlenné s talán kaczersága áldozatává. Felkel s lassu léptekkel lakosztályába vonult. Egész éjjel nem hunyta be szemét. A hajnal ugy találta őt egy zsölygében felülőzve. Folyton rémképek üldözték. Megjelent előtte Tallián Aladár sápadt alakja, Roland Gida, majd Orbán Jenő véresen. Sápadt arca ijesztőre változott, a szenvedés, a kimerültség alállta tette. —

Ajtónyikorgás és kocsizörrej ébresztette fel.

Felugrott s kitekintett. Férje távozott két barátjával.

Egy pillanat alatt határozott. Befogatott kerekű gíg-jébe s elhajtott.

A t . . . i erdő egyik tisztásán két kocsi állt meg csaknem egyszerre. Az egyikből Dálnoky, a másikkól Orbán szállott ki, mindegyik három férfi kíséretében.

Huszonöt lépés kimérve, a felek felállítva. A párbajvezető segéd számolt: Egy . . . kettő . . . három. —

A következő pillanatban a sűrűből egy nő rohan elő s a két fél közé veti magát. A segédek annyira meg voltak lepve, hogy mire oda akartak ugrani: már eldőrdült két lövés majdnem egyszerre . . .

Mindkét fél lövése talált.

Orbán golyója a kaczer asszony szívét furta keresztül s a következő pillanatban ő maga is Dálnoky golyójától találva összerogyott.

Rövid idő mulva csendes lett a tisztás. A helyet, hol a kaczer asszonyt a nemezis utólérte, a nap arany sugarai világították meg, a harmatos fűből eltűntek a nyomok. Semmi sem árulta el az imént lefolyt ismételtet.

Egyik lombos fa ágai közt a sárga rigó csi-csergett élte pérjával, talán intó példál hozta fel neki a kaczer asszony tragédiáját.

vány, s általában a február és márczius hónapokban észlelt gége-hurut sem voltak képek lerontani.

A gyermekek közegészségi állapota nem volt teljesen kielégítő, mert ezeknél a légző szervek hurutos és lobos állapota jóval nagyobb számban észleltetett mint a felnőtteknél, s mert a roncsoló toroklob, vörheny, kanyaró, hökhurut több esetben fordult elő és nagyobb áldozatot is követeltek.

Roncsoló toroklobban 238 közül meghalt 88, kanyaró miatt 168 közül meghalt 1, vörheny miatt 219 közül meghalt 34, hökhurutban 160 közül meghalt 2; — járványos agy- és gerincz agyhártya-lobnak 1 esete mutatkozott, mely halállal végződött. — Vérhas találtatott 3-szor, mely 2 esetben gyógyult, egy esetben pedig halállal végződött. Hasi hagymáz 70 esetben kezezte megfigyelés tárgyát, s ebből 6 meghalt. Bányahimlő 21 esetben fordult elő, ebből gyógyult 20, beteg maradt 1. — Trachoma, mely különben az alsó-lendvai, csáktornyai és perlaki járásokban már régóta mint lájkór uralkodik, a legutóbbi általános szemvizsgálat szerinti kimutatásokban még mindig 2129 esettel szerepel.

Az 1897. évi védhimlő oltás október 1-én lezárattat s az összes jegyzőkönyvek a belügyminisztériumhoz felterjesztettek, melyek szerint beoltatott először 13273, újraoltatott 13842 egyén, — s ezek közül eredménytelen volt az oltás csak 164 esetben.

Bonczvizsgálat rendőri tekintetből 18 esetben teljesített.

Külső hulla szemle rendőri szempontból 45-ször ejtetett meg, súlyos sértés bejelentett 20-szor.

Öngyilkosságot 21 egyén követett el. Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 43 egyén esett áldozatává.

Szerencsétlen szülés előfordult 7 esetben. Elmekörnek 9 esete lett hivatalos eljárás tárgya.

A hasznos házi állatok egészségi állapota — a sertéseket kivéve — minden fertőző betegségtől ment s teljesen kielégítő volt; a sertésvész még mindig uralkodik, s jelenleg a vármegye 5 községe van zárlat alatt.

A vármegye területén 39 fedeztetési állomáson 114 állami mén van elhelyezve.

A hasznos háziállatok járlati- és kereskedelmi forgalmát illetőleg a jelentés kiemeli, hogy a múlt évi szeptember hó 1-től folyó évi márczius hó végéig a központból kiadott: 124.761 darab 5 krajczáros-, 46.209 darab 3 krajczáros marhajárlati őrlep, melyekért összesen 7624 frt 32 kr. bélyegilleték szolgáltatott át a m. kir. adóhivataloknak.

A múlt évi szeptember hó 1-től folyó évi márczius hó végéig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma 143 volt, melyeknél az összes elhamvasztott érték a hivatalos kárfelelőti jegyzőkönyvek szerint 127.525 frt 20 krt tett ki; biztosítás által megtérült 84.262 frt 29 kr., s így a biztosítatlanul szenvedett kár 43.262 frt 91 kr. A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 22 esetben gondatlanság, 13 esetben gyújtogatás, 1 esetben villámcsapás és 107 esetenél kideríthetetlen volt.

Zalavármegyében a legutolsó összeírás szerint 78.810 tanköteles volt.

Ezzel kapcsolatosan a közigazgatási bizottság rámutatott az országos és helyi összeírások jelentékeny különbségeire, nemkülönben a kisdodovákra utalt tankötelesek összeírása körül, a gondozásra, felügyeltségre utaltságnak szoros meghatározására, mely

körülmény azonban csakis az iskolába nem járóknál tudható be s így az iskolázók és nem iskolázók arányait a való állapot rovására teszik kedvezőlenebbé.

A vármegye népoktatási tanintézetét 64.584 tanköteles látogatta. Tanköteles koron felüli járt 1273 s így ezekkel együtt az iskolázók száma 65.857.

A közigazgatási bizottság ujabban is intézkedett, hogy az előjárósággal az iskolamulasztások megtörtlése ügyében nemcsak minden hó 15-ig, a megelőző hóra vonatkozó eljárásokról tegyenek jelentést, de ha az előjárósághoz az iskolamulasztók jegyzéke kellő időben át nem téletett, ezen körülményről is mindenkor értesítsék a királyi tanfelügyelőséget, hogy ez a jegyzék ki nem szolgáltatása okát megállapíthassa s általában az iskolamulasztások központi nyilvántartása a királyi tanfelügyelőség által, a pontos iskolázást előmozdító, szigorú ellenőrzéssel eszközöltessék.

A vármegyében van jelenleg tizenegy polgári iskola. Ezek közül a zalaegerszegi fiúiskolának a jelen tanévben már csak egy osztálya van.

Van a vármegyében három felső-népiskola s négyszáztizennégy elemi iskola.

A vármegye hét iparos tanonciskoláját 1214, a három alsófokú kereskedelmi iskolát pedig 133 tanoncz látogatja.

Az iparos tanoncziskolák évi fenntartása 7778 forintot igényelt.

Az iskolának államsegéllyel való fejlesztése, és pedig részint a tanítói fizetéseknek 400 frtig kiegészítése részint második tanítói állások szervezése által — szakadatlanul folyamatban van. Ugy hogy eddig már 10. községi s 50 felekezeti iskolának van az említett törvényezikk alapján államsegély engedélyezve. Mintegy 10 iskola segélyügye elntézés alatt áll.

Zalavármegye tanítóinak száma 686.

Ezek közül 654 képesített, 32 nem képesített, 589 férfi, 97 nő. A nem képesítettek közt vannak a képezdőt végzett, de még oklevelet nem nyert jelöltek is.

Daczára az okleveles óvónőknek az elemi iskolában engedélyezett feltételes alkalmaztatásának, az államsegélyekkel szervezett új állásoknál, de egyáltalában a második tanítói állásoknál a mindinkább érezhető tanítóhiány folytán sok üresedés mutatkozik, úgy hogy egyes iskolafentartók ismételtlen is eredmény nélkül írják ki a pályázatokat.

A tanítókat az 1893. évi XXVI. t.-cz értelmében megillető évvétődös korpótlék, illetve annak esetleg államsegéllyel fedezése ügyében, az összes iskolafentartók felhívtak hogy ez érdemben az iskolaszékek és előjárósággal az összes iskolafentartás viszonyait tüzetesen megállapító tárgyalás tartásának. Egyidejűleg tudomásukra hozott az államsegély igénybevétele esetében követendő eljárás.

Kisdodovoda van Zalavármegyében 17, hat állandó, és 37 nyári gyermekmenedékház 4585 kisdedet gondozott. Vagyis 847-tel többet, mint az ehullt tanévben. A kisdodovodák ingatlanainak és alapítványainak értéke 150.684 frt. Évi fenntartásuk 14.215 frtba került. A gyermekmenedékházak évi fenntartása 3.886 frtot vett igénybe.

Ezen kívül Perlakon 1898. év elején állami kisdodovoda szerveztetett.

A közigazgatási bizottság a nemzetiségi vidékek népesebb községeiben felállítandó állami gyermekmenedékházak ügyében ápril-havi üléséből tesz jelenlést Miniszter urnak.

Az 1897. évre előirányozva volt építések és szállítások befejeztettek és egynek kivételével szabályszerűen felülvizsgáltattak.

Ezek közül említést érdemelnek vidékünkön különösen a Muraszardahely—ráczkiszai tvh. között az 1. sz. fahid alapos helyreállítását; — a Csáktornya—dobri tvh. között 0—1. km. között 800. fmtr. macadam ut kiépítése; — a Miksavár—stridói tvh. között 2 km. hosszú hegyi szakaszának át-helyezéséről részletes jerművelet készült.

Közgazdasági viszonyainkat illetőleg az ősi vetések és termények, különösen a lóheresek a múlt év őszén felszaporodott eger-ek által okozta nagymérvű pusztítások következtében hézagosak, sőt a lóheresek több helyeken felszántva is lettek, minélfogva ezeknek termése, kedvező időjárás mellett is közepesen alul leend; — a korábban fejlődő gyümölcsfák elég sok termő bimbót hoznak, s ha kedvező időjárás lesz, jó gyümölcstermést várható. A tavaszi gazdasági munkák nagyon előrehaladtak, sok vidéken befejezve is vannak; a kapás növények elrakása pedig most van folyamatban. A bortermés, mely az előbbi években a lakosság egyik kiváló jövődalmi forrását képezte, — a szőlőket ért jégverés, szőlőpenész, egyik-másik vidéken a phylloxera pusztítása miatt kedvezőtlen, sőt némely hegyekben oly annyira rossz volt, hogy még a termelési költséget sem fedezte.

A személy- és vagyonbiztonság a lefolyt időszak alatt a vármegye egész területén teljesen megnyugtató mert az apróbb lopásokat és rendőri kihágásokat kivéve, — melyek telteisei a csendőrség részéről legnagyobb részben kinyomozva és a bíróságoknak átadva lettek, — nagyobb bűnrendnylet nem fordult elő.

A m. kir. csendőri őrzatok által letartóztatva lett 221 egyén.

A vármegyei törzsvagyon cselekvő vagyonja 3370 frt 18 krt tesz ki.

KULÖNFÉLÉK.

— **A főispán körünkben.** Dr. Jankovich László gróf, vármegyénk főispánja csütörtökön reggel városunkba érkezett. Ő Meltóságának itt időzése összefüggésben van a Dráva rakonczátlankodásával, mely sodrával Zrinnyfalva határát annyira mossa, hogy védgátak építése sürgősen válik szükségessé. A helyszíni szemléből kifolyó intézkedések nemcsak a községet vannak hivatva megmenteni az elmosatástól, de Zrinny Miklósnak, a költőnek emlékoszlopát is. Ő Meltósága Kolbenschlag Béla főszolgabíróval csütörtökön d. u. Zrinnyfalvára hajtattott, ahol megtekintette a Dráva romboló munkáját. Ő Meltósága megígérte a jelen volt érdekelt-ségnek, hogy a Drávapart biztosítása tárgyában a földmivelésügyi minisztériumhoz elő-terjesztelt kérelmüket támogatni fogja, hogy a vízmű építése mielőbb megkezdethessék s így az árvízveszély elhárítható legyen. Ő Meltósága ezután Dráva-Vásárhely község szép tenyész-apátlait tekintette meg.

— **Kinevezés.** Ő Felsege a király Kobilicz Elek dr. szegszárdi kir. törvényszéki aljegyzőt a perlaki kir. járásbíróshoz al-járásbíróvá kinevezte.

— **Vármegyei közgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága ez évi tavaszi közgyűlését holnap és folytatva tartja meg. A gazdag tárgysorozat összesen 93 pontot ölel föl, melynek érdekesebb tárgyai az al-

ispán jelentése, egyes vármegyei hivatalnokai állásoknak választás utján való betöltése, a zárószámok bemutatása a tavalyi évről a különböző alapok felől a számvétség útján, a főszolgabírák kérvénye javadalmak emelése tárgyában, a kereskedelmi miniszter leirata a vármegyén keresztül vezetni tervezett telephálózat ügyében stb. stb. Muraközi ügyek 10 esetben fordulnak elő, ezek sorában tárgyalásra kerül Csáktornya kérelme is, melyben a városban fölállítandó közkórház számára törvényhatósági segítyt kér.

— **Esküvő.** Rosenberg Sándor, egyik pécsi nagykereskedő czégnök képviselője m. szombaton vezette oltárhoz Braun Samu budapesti kereskedőnek leányát, Irma kisasszonyt.

— **Hivatalos látogatás.** Szócs Mihály csendőr-százados f. hó 28-án Csáktornyán tartózkodott Zala-Egerszegről. Idejövételének célja a helybeli csendőr-örnek megvizsgálása volt, melyet minden tekintetben rendben talált.

— **Eljegyzés.** Fürst Dávid rohschi kereskedő eljegyezte Poliak László mura-esányi kereskedőnek Johannát.

— **A drákovcezi körjegyzőséghez tartozó községek képviselő-testületei a körjegyző fizetését egyhangulag 120 frtal felemelték.**

— **Előléptetések.** Puhár Mátyas, Aigner József helybeli posta- és távirada-hivatali altisztek, s Kollariacs József és Gyeszli István ugyancsak helybeli postaszolgákat fizetésben előléptették.

— **Értesítés.** Kurutz József károlyvárosi fényképész a múlt héten Csáktornyára érkezett. Kurutz fényképész, ki mint műfestő is kiváló ügyességgel bír, Gräner testvérek Kossuth Lajos-utcai házában nyitotta meg műtermét.

— **Buzaszentelés.** A szokásos tavaszi buzaszentelést múlt kedden eszközölték egyházi részről a szokásban levő körmenettel. Reggel ünnepi misével kezdődött a vallásos aktus, melyet Mintschek Melchiades adminisztrátor mondott, mely után harangzugas mellett indult utra a körmenet, hogy Isten áldását kérje az idei buzatermesre.

— **Uj vasút.** A Nagy-Kanizsa—Letenye—alsó-lendvai új vasút érdekében serényen folynak a vasút mentében fekvő községek részéről az aláírások. Legutóbb Letenye tárgyalta az ügyet s a vasút létesítésére a maga részéről 15000 frtot jegyzett.

— **A szepítő-egyesület** Morandini Bálint elnöklété alatt esütörtökön délután vál. gyűlést tartott. A jegyzőkönyv hiteléste után elnök előterjeszti, hogy az egyesület egyes tagjainak önkéntes adakozásából létrehozott zenekar kiképzetésének azt a fokát érte el, hogy életvalóságának jeleit már annyira adja, hogy nyilvánosan nemskóra föl is léphet. Az ilyen testület egyenruhával is szokás ellátni; kérdi nem volna e czélszerű, már az újabb költségek kikerülése czéljából is, ha a zenekar a tüzoltóság keretébe illesztetnék be, miután ott megfelelőbb működési kört találna s mert a kar tagjainak részéről is az az óhaj merült föl, hogy a tüzoltóság kötelékébe lépni szeretnének. A szepítő-egyesület tagjai nem tesznek ez ellen ellenvetést s beleegyeznek abba, hogy a zenekar a tüzoltó-parancsnokság rendelkezése alá bocsátsák. — A temető utjára vonatkozólag bemutatja elnök a megyei építészeti hivatalnak átiratát, melyben megengedi az utnak kiépítését de kívánja, hogy a tervezet kivitele pontos legyen, mert az esetleges eltérésekből fölmerülő hiányokat a vármegye az egyesület terhére fogja pótoltatni.

— **Légrádon** a r. k. népiskola m. hó 18-án ünnepelte meg a 48-as törvények szentesítésének évfordulóját. Az ünnepély d. e. 9 órakor hálaadó istentisztelettel vette kezdetét. A kóruson Majczen Ferenc tanító vezetése alatt a gyermekcsereg énekelt. A

jelenlevők tetszésével találkozott a duett, melyet Prokesch M. Aurelia főnöknő és tanító, majd pedig a gyermekek által s Trampusch M. Radigundis, Vertin M. Veneranda, Zsebedits M. Margit apáca nővérek segédkezése mellett előadott Hoffer K. »Királyhymnusza«. Az istentisztelet végeztével szépen sikerült ünnepély folyt le a zárda-iskolában szép számu közönség részvételével. Az ünnepély programja ez volt: 1. »Hymnus«. 2. Elnöki megnyitó beszéd, (főt. Gadó Mátyas elnök). 3. »Szavallat« (kis ovodás). 4. »A legelső magyar ember« (ének). 5. »Honfidal« (szav. Unger József II. o. t. 6. »Ki volt nagyobb« (szav. Kopácsi Ferenc III. o. t.) 7. »Szózat«. 8. Ünnepi beszéd, (tart. Majczen Ferenc tanító). 9. »Ez a világ« (ének). 10. »Sóhaj« (szav. Babics Angyalka VI. o. t.) 11. »Kitárom reszkető karom« (ének). 12. Beszéd M. orsz. térképe előtt. (Punek Matild V. o. t.) 13. »Három színű zászló« (ének). 14. »Mi a haza?« (szav. Horváth Jozsefa). 15. Elnöki záró beszéd (ének). 16. »Rákóczy indul« (ének). Délután a gyermekcsereg zászlókkal kivonult a közeli ligetbe, hol játékkal, tornával, végül a rájuk oly kedves ozzonnal fűszerezte a nap kellemét. A kirándulásnak véget vetett ugyan az eső de nem akadályozta őket, hogy utcán végig vonulva lekessen ne éljenzenek.

— **Régi pénzek.** Molnár Gáspár helybeli iparosnak kertjében Zala-Ujvált ásás közben régi pénzeket találtak.

— **A perlaki önkéntes tüzoltó-egylet** fuvóhangszerekkel ellátandó zenekar összeállítását vette tervbe s e czéla saját kebeléből egy bizottságot küldött ki, mely az alapszabályok megszerkesztésén s egyéb a terv megvalósításához szükséges kellékek egybeállításán fáradozik. Óhajtuk hogy sikerüljön.

— **Elveszett ajánlott levél.** Weisz Miksa a helybeli Csáktornyai Takarékpénztár könyvvézelője, múlt vasárnap ajánlott levelet kapott Bécsből, melyet kézbesítés után könnyelműen zsebre vágott. Később azonban észrevette, hogy azt elvesztette, mert valószínűleg zsebjé mellé eszattala. Ez a fölfeledés annál kínosabb volt rá nézve, mert a levél nem ő neki szólt, de egyik itt időző rokonának, ki egy ékszerkereskedésnek utazó ügynöke, s még leginkább azért, mert a levél gyémántokat rejtett magában néhány száz forintekben. A károsult fél természetesen azonnal jelentést tett a levélnek eltűnéséről s egyuttal intézkedett, hogy a drágakövek jelenlegi birtokosa azokat sehol el ne adhassa. A becsületes megtalálónak egyébiránt megfelelő ajándékok helyez kilátásba, ha a talált levelet neki sértetlenül visszaszolgáltatja.

— **Szerencsétlenség.** Tepei Ferenc marburgi lakos sajkákat hozott a Dráván. A kormányrud hasba ütötte s belső elvérzés következtében rövid szenvedés után meghalt. A domborui temetőben temették el, a halottas házból.

— **Ruha kellett neki.** Edesár Katalin lapáthegyi hajadon mostoha viszonyok között volt, nem tellett neki ruhára. Modern főfogás szeriolt tudott azonban baján segíteni s félretette az enyém és tied közti különbség fölött támadt skrupulusait, megdézsmálta Dvorscsák Francziska batlyáni lakos garderóbját. Nem ékeskedhetett azonban az idegen tollakkal, mert akadtak bizony szerencsének irigyei, kiknek bemondására hívőrsre került. Cselekedeteért a kir. járásbírósg előtt felel.

— **Szoboticzán** m. hó 21-én ünnepelték meg április 11-ét. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, a melyen szép számu közönség vett részt. A miseéneket a tanulók magyarul énekeltek, a mi Szoboticzán most történt először. Az egybegyűlt hívek-

nek Imrey Ferenc plébános szép beszédet mondott ezen ünnepély jelentőségéről. Szívhez szóló hazafias beszédjében röviden szólt az 1848-as eseményeket. Majd mise után az iskolában gyűltek össze a tanulók és a községi előjárók. Itt a plébános ur mint iskolaszéki elnök szintén hazafias beszédben üdvözölte a tanulóifjúságot és a vendégeközönséget. Ez után a tanulók felváltva szavalltak és énekeltek hazafias dalokat. Az ünnepélyt a plébános fejezte be rövid beszéddel, melynek megtörténtével a tanulókat ajándékban részesítették. Az ünnepély nagyon sikerült. Nagy dicséretet érdemelt Imrey Ferenc plébános ur, a ki már vasárnap hirdette ki a templomban az ünnepély megtartását s ez iránt a közönség figyelmét felhívta. Az ünnepélyen részt vettek a szomszéd iskolák tanuói is.

— **A Perlaki járásban** a múlt héten befejezett sorozás eredménye az összes korosztályokból 175 újoncz. Ezek közül 12 perlaki. Többen pedig felülvizsgálatra utasítottak.

— **Lopás.** Novák Márton szolgától, ki Szeiverth Antal vendéglőjében helyben alkalmazva van, a napokban egy uj öltözetet 23 frt értékben elloptak. A lopás elkövetőjét a károsult fél följelentésre a helybeli csendőrség erélyesen nyomozza.

— **Helyreigazítás.** Lapunk m. számában a Vutsákné-féle betörésről hozott hírüknben foglaltaknak helyreigazításául, Varasdrol vett levél folytán kijelentjük, hogy a varasdi ékszerész, G. Gy., kire hírüknben hivatkozás történik, a lopott tárgyak közül egyet sem vett meg, s hogy azokat a lopás elkövetője nem is értékesítés, hanem csak becsles végett mutatta be nála s ily módon adott fonalat a vizsgálat kezébe, melynek alapján lehetővé vált a büntény kiderítése.

— **Miksavárról írják,** hogy ott az 1898-ki törvények szentesítésének emlékére m. hó 23-án sikerült ünnepélyt rendeztek. A Te Deum után a tanulócsereg s az iskolaszéki lakog zászló alatt s magyar dalokat énekelve az iskolába vonultak, ahol Schadt István plébános a nap jelentőségét méltatta az összegyűlteknek. Czinczek János tanító beszédje és a tanulók magyar énekei és szavatai után ezen ünnepély véget ért.

— **Betörés.** Zsibnek Sándor zrinyi-külvárosi lakos f. hó 26-án fényes nappal fejsszelvél törte be Novák Mihály dráva-óhídi lakos házának ablakait, hogy abba erőszakkal behatoljon. A gazda gyermekei azonban észrevették s az igr csapatot lármára a tola-kodó tettes megugrott. A csendőrség azonban letartóztalta.

— **Kitüntetett magkereskedő.** Szép kitüntetés érte a magyar kereskedővilág legkiválóbb tagjainak egyikét: M a u t h n e r Ödön magkereskedőt, a ki rendkívüli iparkodásával és üzleti szolidaritásával világhírt szerzett a magyar magvagnak és a magyar kereskedelmet oly magaslatra emelte, hogy nemcsak kiállja a v e r s e n y t a külfölddel, hanem azt nem egy tekintetben felül is mulja. Mauthner Ödönt az o r o s c z á r kitüntette a Szent Anna-rend III. oszt. rendjével, ama érdemeinek megjutalmazásául, a melyeket Mauthner a pétervári kertészeti kiállításon szerzett. A pétervári kertészeti egyletben, mely az orosz előkelő társaság legkiválóbb alakjait és gazdasági kitűnőseit sorozza tagjai közé, Mauthnernek személyesen is nagy a népszerűsége, annyival inkább becses tehát a kitüntetés, melyben az érdemes kereskedő most részesült.

Felolós szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**
Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**
Kiadó és lapfajtadonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).**

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo :

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obz.nane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeden jedankrat i to: vu svako nedelju.

Predplatna cena je :

Na celo leto 4 frt.
Na pol leta 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajē 10 kr

Obz.nane se poleg pogodbe i fal računajū.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Ljubav roditeljev.

Ljubav prama roditeljem i pri onih ljudih najdemo, koji samo svoju človečju narav verujuju i takrekuć prez svoji znanosti se preblizavaju k onim, kojim življenje moreju zahvaliti.

I mi poslušamu našu narav, kada za vsem srcem ljubimo svoje roditelje, samo da je naša ljubav koja nam srcece spuni, puno vekša.

Ljubiti roditelje zakon zapovē, vera posveći, Bog blagoslovi. »Poštuj otca i mater!« — čuje se svemogućnoga Oca rēč. Bog blagoslavlja one, koji poštuju roditelje, ali i strahovitno kaštiga one, koji se iz ove ljubav spozabiju.

Dobro znate, kakvo veselje je to, kada roditelji s radostjom ogrinjaju decu, kada zahvalno dēte sradostjom poštuje one, koji poleg božje i človečje zapovedi najbliže stojuju k njemu.

Dobro dēte v molitvu prime roditelje, — moli. da s kim duže bi jim ostavil življenje Bog; pomaže jim vu svaki težkoći, i svaku priliku prime, da jim veselje napravi.

Kak vkanjuvle sam sebe, kakvoga grēha dēla on, koj samo odzvuna kaže, da pozna si roditelje — a nikakvu radost prama jim vu srdcu nēma.

Taj grēh je med velikimi grēhi najveći. Prokleta ti je hrana — veli sveli Agošton — koja te hrani, prokleta ti je voda, koja

ti zedju vgasi, prokleta ti je delo, koje dēlaš ako nepoštuješ roditelje.

Nemore to biti, da dēte nebi čutilo bol vu srdcu, ako je roditelje zbantovalo. To je takva bol, koju nigdar nē moći zvraciti. Čul sem i čital sem, da se već vnuoguput pripetilo, da takov človek, koj je roditelje zbantoval, nepoznanu bol je dobil vu srdcu, koju nigdo i nikakov doktor zvraciti ne mogel — samo smrt.

Ljubite roditelje, molite za nje, poslušajte je, pomagajte njim, či vam je vteškoči otec zadnjoga krajcara mu morate dati, onda budete imeli Božji blagoslov. Najte pozabiti, da nigdar i nigdar ne moći sve ono naplatiti roditeljom, kaj su oni s decom trpeli. Barem pomalem, pomalem njim probajmo njihovu muku zahvaliti.

Dobro dēte je dober soldat, dober brat, dober muž i dober pajdaš. Zločesto dēte je — samo zločesto dēte.

Ako vam je Bog k sebi pozval roditelje, nesmete je niti onda pozabiti; molite za nje, da njim lehkeši bude pokoj, zaprite si je gliboku vu srdce, da zvami budeju navek. Jeden herceg, kada mu je mati vumrla, nēju je mogel pozabiti. Kam je išel svigdi je pred njim bila. Jedenput ide vu šumu i vu drēvo zrēže ime svoje matere. Za par lēt opet se vu ovu istu šumu povrnu, ide k oni drēvi, kam je ime zrezal. Vidi, da su se slove zarasle i tak veli vu sebi: Jasem

ovi drēvi snozom ranu napravil, pak se rana zarasla — moja rana vu srdcu nebude se nigdar zarasla.

Jedna pueka ide na grobje i gliboko porine rukice vu materin grob, da još jedenput kušne onu ruku, koju na ovim svētu videti već nemre nigdar.

Kuliko i kuliko bi radi vidli još ēe jedenput onoga obraza, koj je žjimi tuliko dobra napravil.

Grob, koj mrtvo tēlo pokrije, stēna je med nami ali duše se nam višeput zideju; kada molimo za pokojne i kada se pokojni za nas moliju pri Bogu.

Najte se spozabiti nigdar roditeljev!

Lili.

D o m.

(Konec.)

Otec. Ja ti se ničemu dobromu nenadjam, barem kak vidim, doživeti ga nećem. Onak, kak je za moje vrēme bilo, nebude već. A tko bi svēt opet onak skup spravil, kak je negda bil? Vsōki si rajši hoće sam sebi kukati i peći i sam jesti, nego vu družbi s bratom, stricem, otcem i domari. Koliko komoralh toliko gazdaric, koliko mužkih oženjenih, toliko gospodarov, hiža ti je pusta, za nju nitko nemari; ah to je ono sveto mēsto, gde smo se shajali sposta i dela k obedu i večeri, vu njoj smo se od počinka

Z A B A V A

Posljednje dielo ljubavi.

Capella, jedan španjolski svećenik, bil je prije nego svećenikom postal, soldat, i to officir kod kavalerije (konjanik) pak je i kakti takov hrabro stal te se boril u ratu proti neprijateljem domovine. Kakti svećenik, vršil je svoju službu revno u Parizu u cirkvi svetoga Pavla i Ljudevita, okolo godine 1870-e. Kasnije je postal plebanušem na niekoj maloj fari nedaleko od Pariza. Ovdje je on saviestno svoju dužnost vršil i puno dobra činil — dapaće i onda još, kad je umiral.

Bilo je jedan dan prije njegove smrti, na večer. Abbé Capella se je baš izpoviedal i pričestil te je mirno čekal svoju zadnju vuru. U tom hipu stupi netko do njegove postelje i veli: »Gospodin plebanuš, penzionirani kapitan Welly, kojega vi gospodin plebanuš dobro poznate i kojim ste još od mladosti prijatelj, je težko bolestan i po svoj prilici ēe morati umrieti; mi smo za njega vrlo zabrinuti, jer niti se hoće izpovjediti niti pričestiti, niti u obće nedopušća, da mu k-postelji svećenik dojde. Danas je došel knjemu gospodin plebanuš iz St. George,

pak čim je stupil u sobu, se je kapitan u postelji k-stieni okrenul te nije nikaj za njega hotel znati.«

»Oh to je velika nesreća!« — Ovakov inače vriedni čoviek!« — veli Capella razžalošćen — »Ah da nisam bar ja težko bolestan . . . mozbit mene nebi tak zlo prijel, već radi toga, jer smo si još od onda prijatelji, kad smo zajedno pri istoj escadroni kakti officiri služili!«

»Ah dragi gospodin plebanuš, on vas ljubi i štuje radi toga dvostruko, te bi vas sigurno slušal, kak si samo sin oca slušati može. Ali pod ovimi prilikami, kak vidim, nije moguće, da se do njega potrudite, pošto ste vrlo slabi.«

Jedno vrieme je bilo sve tiho. Na jedan krat padne plebanušu nekaj na pamet, vrhu česa su se isti angeli u nebu razveselili morali. Na pol mrtvi plebanuš se u postelji jedno malo osovi, sklopi ruke na molitvu i tihim glasom zamoli: »O Bože moj, podieli mi sad jakost!«

Zadubljen kratko vrieme u molitvi, prene se najedan krat kakti iz sna i okolo stojećim veli: »Oblecite me!«

Nitko se negane; svi su bili na te rieči osupnjeni, svi su začudjeni slušali tihi, umi-

rajući glas svećenika, kojim je nekaj nemoćuće ga odredjuval.

»Oblecite me!« — ponovi on, ali sad takovim glasom, da mu se želji nije bilo moći oprati, jer taj glas, kojim je po drugi krat svoju želju izrezil, bil je strog, bil je zapoviedajući.

I opet se svi začude. Ali Capella, kojemu je život samo još na nekoliku urah bil opredieljen, hotel je na svakim način u tom kratkom vriemenu svojom voljom prodrieti. Pruži anda svoje obnemogle i drhtajuće ruke i noge okolo stojećim te se pusti obleći.

»Sada me nosite k-bolestniku!« — zapovē prevriedni svećenik drhćućim glasom.

»Ah Bože, uz put, dok ga budemo tamo nosili, ēe nam umrieti!« — prišeptuju si jedan drugomu.

Ali on, niti se brineći, kaj okolo njega biva, niti slušajući, kaj se govori i šepće, naloži svomu kapelanu, da mu iz cirkve sve donese, kaj je za podielivanje svetih sakramentah umirajućim potrebno. Kada je sve bilo učinjeno i gotovo, zapovē: »Sada napred, ali čim najhitrije!«

Cielim putem se niti jedan krat nije potužil na kakovu bol. Glavom spušenom

stajali, nju smo k svetkom kinčili i čistili, njezin stol i klupe su navék béle bile, vsaku subotu oprane, na njoj nije falef oblok, niti se je koja greda došla, njezina peč nje nigdar bila prez iskre ognja i suhoga dréva, tu se je gost i straujski poklonil, tu su se djevojke prosile i vodile, dečki zenili, starci pokapali, tu su se svati veselili i svetci svetkuvali, tu je svaki slobodno govoril, gospodar određival, gazdarica prizavala, iz nje se je išlo na delo i vu cirkvu, vu nju se blagoslov nosil iz cirkve: putnik i bogec se je vu nju navrnul, sirote prez otca i majke su se tu odhranile i podigle, to je najstreši dom i prag, gde smo svetlo božje zgedal i gde si vsaki želi vumreti, taj prag žena za svoje zove, vu taj dom se k svojim vsaki rad povraća vu njem ti je sinko bilo, srce i oko navek čisto našim starcem, ti i vnogo toga gube ljudi žnjim — nu mene jošće deca odnesite iz njeje i podvorite moje ljudi vu njem, iz njeja su starci odnešeni vsi, vsim je svečica dogorela pod tramom ujevogim, i meni naj dogori, pri ovom stolu izmolite još i meni zadnju molitvicu.

Sin. Vaša pravična suza. dragi japica, izmamila je i meni na moje oko, a nekaj mi iz nutra govori, da se bude s vami i ovomu domu odnesel zadnji stop, nu ja budem vu nju hodočastil i pobožno dohadjal, da se pomolim za Vas i naše starce, tu si budem jošće razmišljavao od priprostih ali čudnih starinah naših pradedov, koje su se nekoje već sdošle, a nekoje pak dohadjaju. Tu si budem krépil srce i duh, da je vu čistoći i poštenju nasljedujem.

Drugo pričuvati nemrem; dom se bude zrušil za vami, starci, a one četiri stene, od kojih ste mi rekli, da dom drže: Sloga, poslušnost, čistoća i marljivost — već su na nikaj došle.

Nego ja znam, da je vaša vruća želja, da se pobrinemo za drugi; ne tuliko da bi se plakali za stari dom, kuliko da bi si novi zazidali. Nećemo se seliti, kak da bi se nam zaměřila zemlja i mesto, koju zovemo domovina, ar su ju starci naši svojom krvjum svojim nasljednikom posvetili,

na prsa, molil je podjedno cielim putem do postelje umirajućega.

Kad su ga u sobu umirajućega kapitana donesli i veliki stolec, na kojem je sedel k-postelji postavili, prime ga za ruku i ljubko mu u oči gledajuć veli: »Moj dragi prijatelj, mi ćemo za kratko vrijeme pred sudom velikoga i neizmernoga Boga stati! Jeli ste vi pripraven, da taj put skupa, zajedno poduzmemo? — Ja znam, da je put težak i pretežak. ja znam, da je taj put strašan . . . ali dragi moj prijatelj, ja sam baš zato sada sim došel, da vam pomognem, da budete na tom putu lahak, — došel sam, da vam utiehu u toj zadnjoj uri pružam te da rukom u ruku putujemo onamo, gde nas milostivi sudac i viečno veselje čeka. Jeli ste anda dragi prijatelj pripraven sa mnom se na viečni put spraviti?«

Ovo mirno razpravljanje vekivečnog putovanja pred božji sud, ona misel na božji sud, misel na smrt, na koju bezbožni nikada nemisle, jednom riečju četvera poslednja, smrt, sud pekel, i nebesko kraljestvo su kapitana tak dirnula, da je od straha zakrical. Rieč mu je zabiegla i on bez da more i jedne rieči progovoriti, prime plebanuševu ruku te ju mučec prinese k-ustam i kušne.

tu nam oni ležiju, tu je treba da se i mi, a i naši prevnuki po mučnom i gjergjernom harcovanju za magjarsku čast i poštenje k njim ležemo. Zazidali si budemo novi magjarski dom na starom magjarskom poštenju i vrlini!

Otec. Naj vam blagoslovi gospodin Bog truda i nakanenje, sinko, zadovoljniji si budem legel, srčneši budem vusnul i za na véke oči sklopil vu ulanju, da se krv krvi izroditi neće. Ovd i na ovom anda mestu bude stal novi dom, srečni i zadovoljni da bi bili, koji budu vu njem stanovali!

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Pohod velikoga župana.

Gospodin dr. Jankovich László grof, veliki župan Zalavarmegije došel je 28-ga vu Čakovec, a on isti den odvečer odpejal se je vu Zrinjifalu. S njim su bili gosp. Kolbenschlag Béla varmegjinski veliki sudac, Tóth István tiszttartov i Margitai Jožef urednik naših novin. Presvetli gospodin veliki župan i druga gospoda pogledali su Dravu pri Zrinjifalu, koja tak trga brég pri medjimurskim kraju, da bude celo selo odneslo, ako pomoć nedođe. Gospodin veliki župan je obećal, da bude pri ministeriumu vustmeno javil veliki pogibelj sela i prosil ministra za nutrešnjih i za poljedelskih poslov, naj još letos počne reguliranje Drave pri Zrinjifalu. Gospodin veliki župan se je potlam vu Dráva-Vásárhely odpejal, gde je pogledal lépe občinske bike, koji su mu se dopali.

Nova željeznica.

Nova željeznica bude se zidala od Velike-Kaniže do Lendave, ako budu mogli tuliko penez skup spraviti občine, kud bude se željenica vodila. Občina Letenje je 15 jezer forintov za ov cilj podpisala.

Svečanost.

Iz Mikšavara nam pišeju, da su tam 23-ga aprila lépu svečanost obdržali na spomenek

50 letnog jubileuma 1848. Vu jutro su sva farna deca školskapod zastavom i s magjarskom pšmou vu cirkvu išla k sv. meši i k Te Deum. Po meši su školska deca vu redu, nadalje Veličastni gospon Schadel Istvan plebanuš, gospon Ungar Adolf notariuš, školski poglavari pod zastavom i s magjarskom pšmom nazaj vu skolu išli. Ovd i vu gospodin plebanuš deci rezolnačili temelj jubileuma. Nadalje govor je držal gospon Cziznek János učitelj, a deca su pak magjarski popévala.

Ženitba.

Koósz Antal bottornyszki navučitelj se je 20-ga aprila oženil vu Dekanovcu s gospodičnom Paller Sabinom, kćerkom Paller Antuna iz Novakovec.

Iz Preloka.

Vu Preloku ostalo je za regrute 175 iz donjeg Medjimurja. Izmed ovih 12 je iz Priloka. — Iz Preloka nam pišeju nadalje, da tam ognjogasno-družtvo hoće jednu bandu složiti, zbog toga bude se konferencija obdržala.

Poboljšanje plaće.

Pod draškovečke notariušije spadajuće občine su tamošnjemu notariušu s 120 flov poboljšali plaću.

Tabar.

Španjolska zemlja i amerikanske zjedinjene države od 21-ga aprila tabar vodiju jedna proti drugoj. Posvadile su se te dvé države zbog otoka Kuba zvane (vu Ameriki). Vezda su sprvince bitke na morju. Zbog boja je pšenica dražeša postala, ar iz Amerike ve nije moći nikaj pšenice dopeljati ar zbog tabara niti jedna ladja nije sigurna.

Vužgajuća stréla.

Vu Tancz zvanoj občini (vu Aradvarmegiji) je 26-ga aprila veliki viher bil. Tuća, i poplava je na polju sve uništila. Stréla je medtemtoga vudrila vu šlatu Duma Mojsza Medria, koju je vužgala. Štala je do kraja zgorcela.

»Moj dragi prijatelj« — nastavi svećenik — »vrieme je odmiereno i vure izbrojene . . . Zaufajte se u me . . . meni nebudete odbili, kada želim, da se izpoviedite . . . vi me još od mladosti poznate, pak znate, da ono kaj govorim uvijek je ozbilno i na svom mestu . . . anda recite mi jeli hoćete moju želju izpuniti te se izpoviediti?«

Bolestnik obladan tolikim heroismom svećenika, koj i sam smrtno bolestan doprinaša taj aldov, da dohadja skoro umirajuć i do njega umirajućega, za da mu dušu izbavi, bukne u plač. »Ah je, — odmah se hoću izpoviediti!« — vikne med suzami.

Nieki angelski podsmieh projde čez ustnice svećenikove, te bi čoviek rekel, da prije biede, sad farbu dobivaju. On da okolo stojećim znamenje, na što oni udalje, a nje, na to rekuć obodva umirajuće ostave same zajedno. Kratko vrieme za tim pobere svećenik svoje sile skupa — mozbit za zadnji krat — te težkom mukom digne svoju umirajuću ruku nad glavu umirajućega bolestnika i sad su padale rieči odrešavajuće — absolutia — na oslobodjenu dušu, kak pada rosica na suhu deždja željnu zemlju.

Svećenik sada dozove sve u sobu te tihim glasom veli: »Svetu krizmu!« Kape-

lan njegov odmah donese sva, koja su za podieljenje toga svetoga šakramenta potrebna,

»Primi mi ruku pak mi ju vodi!« — veli na to svomu kapelanu, i ov mu odmah prične ruku voditi po tielu umirajućega, kud to sakrament poslednjeg pomazanja zahtieva. Bolestnik je pri dodiru mrzlem svećenikom rukom i trazanju svetim uljem, kakti elektriziran postajal te se je činilo, kak da na novo oživljuje. Prije izgubljena, a sada natrag doblena milost božanska je imala taj upliv na bolestnika, da mu nije samo duša ozdravljala nego je i tielo postajale friškese, makar da mu je smrt nad glavom lebdila.

Kada je sveti čin bil obavljen, prigne se bolestni plebanuš k bolestniku, koj je mirno u postelji ležal a svoj pogled držal uprt u razpelo, koje je plebanuš sobom donesil i dok sveti čin obavi, polag postelje na ormarić metnul, te mu veli: »Zbogom dragi prijatelj, dok se vidimo! — Ja idem naprvo, a vi nedajte dugo na sebe čekati! Odnosite me sada . . .« — pridoda okolo stojećim, ali ovo je već tak težko izgovoril, da se ga komaj razmefi.

»Sada o Gospodine pusti tvoga slugu, da u miru umre« — molil je po tiho užit, dok su ga domov nosili. Glava mu je

Izgubljeni list.

Vu Čakovcu je Weisz Miksa knjigovodja Čakovečke sparkasse za svoj rodjak, koj je ravno k njemu na pohode došel, jeden rekomandirani list dobil na ulici od listonoše. Gosp. Weisz je ov list zgubil dok je dimo došel. Vu listu bili diamanti vu vrédnosti više stotin forinti. Koj bi ov list pri sebi imel, naj ga odnese k gosponu Weiszu vu sparkassu, bude tam dobru nagradu dobil. Opmenemo onoga, koj je našel ov list, da nebude mogel diamante prodati bez toga, da bi ga prijeli, pokedob su vre svim bližnjim i dalešnjim vurarom i drugim trgovcom, koji s takvimu dragulji trguju, na znanje dali izgubljene diamante.

Virilisti.

Varmegjinski virilisti, tojest oni, koji največ štibra plaćaju vu Medjimurju, jesu sledeća gospoda: grof Festetics Jenő, Landan Horac (belička gospodčija), Csesznak Jožef (Prelog), Berg Felix plebanuš (Belicza), dr. Krasovecz Ignác (Csáktornya), Peczek György plebanuš (Sv. Juraj), Neumann Mikša (Csáktornya), Neumann Mór (Csáktornya), Gadó Mátyás plebanuš (Legrad), Ziegler Kálmán (Csáktornya), Szabó Imre (Pusztakovecz), Wollák Rezső (Csáktornya), Mataszovics István plebanuš vu miru (Štrigova), Varga Janoš plebanuš (Perlak), Banelly Sándor (Perlak), Molnár Elek (Csáktornya), Nussi Mátyás (Csáktornya). Plebanušom, fiskaliušom i doktorom se je štibra poljeg zakona duplično računala.

Premešćenje.

Gospona Mintschek Melchadesa namesnoga plebanuša čakovskoga i gospona Matyi Marka kateketu čakovske škole je V. gospodin herceg-primaš i kardinal vu svoju esztergomszku biskupiju prevzela za kapelane. Zato budu ovi svećeniki i patri izmed gospodah fratrah reda sv. Ferencza izstupili.

Po novoj naredbi.

Sv. rimski otec papa odredil je, da gospoda patri i fratireda sv. Eerenca budu morali na celom svetu svi jednaku opravu nositi, i to takvu, kak vezda kapucini nosiju. Sv. rimski otec papa je ipak dopustil da oni, koji su sada vu redu sv. Ferencza,

duboko na prsa visela a zatrudjele ruke niz tiela dole. Oči su mu bile zaprte te je izgledal, kak da više neživi i svaki bi ga već pod tim prenašanjem bil za mrtvoga držal. da nisu opazili kak mu se ustnice negda ponegda u molitvu giblu.

Poslie kratkog vremenja prispeli su mu do stana te su ga već posve hladnoga i ukočenoga metnuli na postelj. Jednu uru kašnje je prividno zgubil sviest te je još u fantaziji izustil rieči: »Recite mi prijatelju, da se žuri za menom, za da duže vremenja ovde boraveći, nebi opet krivim putem zabulil!« — Dok to izgovori, umre.

Dvie ure kašnje oglasi zvon u turno, da ga je prijatel posluhnul i za njim otisel u vekivečnost.

Spametna žena.

Peter Malec iz Sepetnika si hoće u svoju novo sazidanu kuću liepo peč kupiti te se odputi u Kanižu, jer tam ima takove robe dosta na prodaju. Uz put se u maloj Kaniži navrne k-svomu kumu Dolmányošu te mu poveda po kakovem putu u Kanižu ide. Dolmányoš mu sada dade nauk, da neka si kupi tako nazvanu »regulir peč«, jer da se tum pečjum prišpara polovica drv.

slobodno zadržiju vezdašnju opravu. Nego novicijuš budu morali vre vu takvoj opravi hoditi i tak strogo živeti, kak kapucini. Noviciju i teologija budu vu Rimu se vucili.

Bezobrazna lisica.

Kak je lisica bezobrazna, jednu peldu čitamo vu jednoj lovačkoj novini. Vu Petrinilli (Moravszka) strelil je v šumi oberjager jednoga fazana, ali je moral po drugiput streliti na nju, ar se je nakiti visokoga dréva zadela. Komaj je fazan iz dréva doli opal, skoči iz grma jedna lisica, zgrabi pticu i hoće s njum odežati. Ali jagar nije bil léni, v cilj zeme lisicu, pak ju strelil. Gda je oberjager pogledel lisicu, onda je spazil, da je bila mlada. Jedna lukava stara lisica nebi bila tak nespametna, da bi ta išla, gde se strela.

Groba si je skopal.

Vu Debrecinu Nagyházi Sándor zvani meštarski clovek moral je, zbog puntanja ljudstva, svoje rodno mesto ostaviti. Tak si je ov sud na srce vzel, da si je kupil jednu raku, odnesel ju je vu noći na groblje, tam jamu skopal i vu nju to raku del. Baš se je hotel vu raku leći i s revolverom se streliti, kada ga je stražar groblja spazil i redarstvu predal. Ljudi veliju, da se mu je pamet změšala.

Nesreća.

Tepei Ferencz floisar iz Marburga vudril se je s kormanom po črevi, gda se je po Dravi vozil na flosju. Nesrećnomu je nekaj počilo vu črevi i zbog toga vumrl. Vu D-Dubravi su ga zakopali.

Svadja.

Vu Legradu se je Dumjovics János 23-ga aprila posvadił s Bokor Štefanom, koga je s nožom vu obraz i vu prsa vpíčil. Sreća, da je Bokor Štefan kravar debeloga kaputa imal, drugač bi lahko mrtev ostal na mestu. Dumjovicsa su žandari vzelu vu svoje ruke.

Telečjak.

Telečka torba, koju soldati vu Europi sobom nositi moraju, najžmekša je 31

Malec anda dojde u Kanižu te zatraži od pečara takovu »regulir peč, a zajedno ga zapita, jeli je to istina, da se pri kurenju te peči prišpara polovica drv.

Pečar mu to potvrdi i Malec peč kupi, natovari ju na kola i doplja domov.

Kad dojde domov pripoveda odmah ženi, da je osobitu peč kupil pri koje kurenju se polovica drv prišpara.

»Oh ti stari junec« — veli mu žena, dočim se obodvima rukama podboči — »pak zakaj onda nisi dvie peči, kupil, bili bi pri kurenju sva drva prišparati mogli.«

Putnik u Ameriku.

A. »Čuju, čuju, jeli su oni već bili kada u Ameriku?«

B. »Na putu onamo sam već bil, ali sam samo od svoga stana do Pečornika došel. Otto je baš friškoga lagvića na pipu metnul i kad sem videl kak se piva liepo pjeni, ostal sem onde, a poslie sam si premislil, pak sam se natrag domov povrnul.«

Em. Kollay.

kg. pri ruski soldičiji; vu Angliji i vu francuski zemlji 28¹/₂, vu Nemskom 27²/₃, vu Švajcu 26³/₄, vu Taljanskom 24, pri nas 21¹/₃ klg.

Vodeni kaputi.

Vatrogasci opravre iz asbesta, koje se ne vužgeju, već zaradi dragoće ne kupuju. Ognjogasci vu Berlinu vu frišku vodu opravljenu gasiju ognja. Oprave su duplične; med dvimi štofi je mesto za vodu. Štof toplinu ne daje prek, voda se ne stopi jako, a ognjogasci moreju vodu iz opravre van vlejati.

Svinja ga je pojela.

Vu Ledince zvanog občini se je strahoviti dogodjaj pripetil. Igro Štefan zvani stari bogec, kajli nije imel ureden kvartelj, se je vu občinski hiži vu štali znal potegnuli na noć. Vu noći došel je nekak vu štalu veliki, občinski kanžor, pak je toga bogca zaklal i počel ga jesti. Droba i črevo mu je vre pojel, kada je vu štali privezani občinski bik, koj je krv počutil, počel nemiren postati i hitati se. Na to su noćni stražari vu štalu pogledali i strahoviti dogodjaj spazili. Kanžor je i onda jel staroga bogca.

Plačen tanc.

Vu Klondyki, gde je još malo ženah, vu više krémih se najdeju iz ženskoga spola, koje si peneze s tancem pribaviju. Za jeden tanc se 20 frt plaća. Dawson City najglasovitěša lepost na tjeden okolo 2000 frt. si je priskrbela s tancanjem, koja svota vu Klondyki, gde je sve drago, je niti ne tak vnoho, kak pri vas.

Elefanti vu taboru.

Vu Indiji elefante, koje vu taboru hasuju, na den dvaput hraniju. Vu red moraju stali, po falatim dobiju vu zeleni list pripravljenu rižkašu tak, da si lampu na kommandu odpreju i soldati jeden-jeden falat nuterhitiju. Takov jeden falat ima 2 funte; na zajtrek pet pet falate dobiju. Ovdí napomenemo, da elefant tak dobrog nosa ima, da čovečju duhu već skoro na jeden kilometer počuti.

Gda car putuje.

Gda car hoće putovati, sve one željezne pute, gde putuje, soldati straziju. Na željeznici na 200 metrov jeden soldat stoji. Šest vur predi, kak cug dolazi, druga soldaćija dojde, koja s panganelami pohodi celoga željeznoga puta. Jednu vuru predi, kak carov cug dolazi, trejtja soldaćija dojde i pazi, da od 100 metrov bliže niiko nemore k željeznici dojtí. Tak je samo moguće, da velki car putovati more.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyiltér*)

E rovat alatt közlietékert sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legújatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva — **Mintákat pedig postafordultával** küldenek. 2

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró-ság 1205./p. 98. számú végzése által az Alsó-Muraközi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtó javára Habus Bálint m.-királyi lakos ellen 400 frt tőke s ennek járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkal-mával bíróilag lefoglalt és 610 frtra becsült lovak és szarvasmarhákból álló ingóságna-k nyilvános árverésen leendő eladása elrendel-tetvén, ennek a helyszínén, vagyis M.-Küályon Habus Bálint lakásán leendő eszközzésére

1898. évi május hó 14. napjának délelőtti 9 órája

határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szán-dékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen ár-ve-résen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a ér-telmében a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindezek, kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli je-lentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt bir. végrehajtókhoz adják be. 540

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 109. §-ában megállapi-tott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Perlakon 1898. ápril. hó 29-én
Sós Frigyes

kiküldött bírósági végrehajtó.

Kérem Kristóf Schramm-féle felíratra ügyelni.

Fontos házi asszonyok részére.

Valódi

Borostyánkő Padlófénymáz

puha padlózatnak

tartós befényezésére különböző színekben, mely 2—3 óra alatt tökéletesen száraz, továbbá

gyorsan száradó Spiritus padlófénymáz

4 színben puha padlózatnak azonnali száradás melletti befényezésére.

SCHRAMM KRISTÓF

lakk- és fénymáz gyárából

Bécs (Simmering,) Offenbach a Majna m., Berlin.

Alapított 1837.

Továbbá

mosható-zománcz festékek elegáns színárnyalatban

mindennemű házi szerek befényezésére, melyet bárki szaktudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosdó szekrények, ajtók, ablakok valamint falak bezomán-czozására konyhákban és fürdő-szobákban.

Copall butorlakk Copallakk belső használatra **Damarlakk, Bőr-lakk, Száritófirnisz, Politurlakk, Vasslakk** és **Brunolin**, mely utóbbi homályos butorokhoz használtatik, ugyszintén a többi lakkfélék valamennyi iparágak részére.

Különlegesség: kocsigyárosok és kocsifényezők részére **Kutschenlakk, Präparationslakk, Gestelllakk, Schleif** és **Lazurlakk eredeti 1 kgm-os dobozokban.**

Kapható:

STRAHIA TESTVÉREK

füszer és csemege kereskedésében Csáktornya.

521 4—5

Kérem Kristóf Schramm-féle felíratra ügyelni.

Különlegesség pótlókák, bolhák és konyharovarok ellen.

Molyok és parasiták ellen a háztartáson stb.

Zacherlin

ZACHERLIN bámulatos hatása!

felülmulhatlan biztosság és gyorsasággal pusztít mindennemű kártékony férget és azért a ve-vők milliói által dicsértetik és kerestetik.

Ismertető jelei a következők: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „ZACHERL” név.

Csáktornya :

Özv. Göncz Lajosné,
Gráner Testvérek,
Heinrich Miksa,
Todor Roza,
Stráhia Testvérek.

RAKTÁRAK:

Perlak :
Kramarits Victor,
Sosterics Pál.

Polstrau :

Robie Miksa

507 3—8

Alsó-Lendva :

Fuss Nándor,
Freyer Fülöp,
Arnstein Benő,
Freyer Lipót.